

VEENDAMMER

Algemeen Nieuws- en

VOOR

ARRONDISSEMENT

COURANT.

Advertentieblad

HET

WINSCHOTEN.

Deze Courant verschijnt elken **Woensdag** en **Zaterdag**. De Abonnements-prijs is f 2—00 per vierendeels jaars; franco binnen het Rijk f 2—30. Men abonneert bij de Uitgevers en alle Postdirecteuren des Rijks. ADVERTENTIEËN worden geplaatst van 1 tot 5 regels voor 2 Cents, elke regel meer 15 Cents per regel, behalve het Zegelregt. (Brieven franco.)

Mr. ISAËC DA COSTA.

Op den avond van den 28 April II. is in Neêrlands hoofdstad, na eene smartelijke ziekte en vele maanden lijdens, overleden Mr. Isaïc da Costa, de leerling, vriend en gelukkige opvolger van Bilderdijk, ja, onze eerste dichter van den laatsten tijd. In de voorontstapeling des menschen, opzonderheden nopens zijn leven, werken en verscheiden, velen zijner vereerders niet onwelkom zullen zijn, deelen wij die mede, zoo als ze uitvoeriger zijn geschetst in het Algem. Handelsbl.

Mr. Isaïc da Costa werd 14 Januarij 1798 te Amsterdam geboren uit een oud en edel Portugeesch-Israëlitisch geslacht. Zijn vader, Daniel da Costa, een geacht handelsman te dier stede, was gehuwd met Rebecca Ricardo, eene bloedverwante van den bekenden Britschen staathuishoudkundige van dien naam. De vader was geen strenge Jood, ofschoon hij aan de godsdienstige oefeningen en gebruiken der Israëlieten de gevorderde achtung bewees, terwijl de moeder meer neiging had voor het nieuwere meer opgekleurde Judaïsme; welke omstandigheid welligt veel invloed heeft gehad op het gemoed van da Costa. Zijn vader, die het Huis van Oranje met warmte was toegedaan en daarom ook hevig tegen de Fransche omwenteling was verbitterd, prentte ook hem gelijke gezindheid in.

Reeds vroeg bemerkte da Costa's vader zijne neiging voor de studie en bestemde hem voor de regtsgeleerdheid. Van het jaar 1806 tot 1811 bezocht de jeugdige da Costa vlijtig de Latijnsche school. De studie der classici en de staatkundige gebeurtenissen van dien tijd hadden de gave der dichtkunst in zijne ziel doen ontgloeijen. De eersteling zijner Hollandsche muze had hij aan zijnen onderwijzer in de Hebreeuwsche taal medegedeeld, die het onder de oogen van Bilderdijk bracht met wien hij bevriend was, en deze vond daarin iets goeds. Er bestond te dien tijde te Amsterdam een genootschap van eenige beschaafde en begaafde Israëlieten, die zich toelieden op de beoefening van algemeene en vaderlandsche geschiedenis en letterkunde; het genootschap heette *tot Nut en Beschaving*. In hunnen ijver om alles te baat te nemen wat hunne vorming op het gebied van wetenschap en letteren kon bevorderen, werden de leden op het denkbeeld gekomen om het eerediomaatschap aan beroemde landgenooten op te dragen, en onder deze ook aan Bilderdijk. De straks genoemde onderwijzer der Hebreeuwsche taal was lid van dat genootschap en had in die hoedanigheid aan Neêrlands grooten dichter de eerste dichterlijke voortbrengselen van den aankomenden jongeling medegedeeld. Kort daarop vroeg hij aan da Costa of hij niet gaarne met den grooten man kennis wilde maken; want dat hij hem dan aan Bilderdijk wilde voorstellen. Het antwoord was toestemmend. Weinige dagen later werd dat bezoek aan Bilderdijk gebragt en dit bleef bij da Costa onuitwischaar in het geheugen gegrift. Het had op zijn geheel volgende leven een beslissenden invloed. Hij maakte herhaaldelijk gebruik van de uitnodiging om het bezoek te hervatten en later belastte Bilderdijk zich, op verzoek van den waardigen vader van da Costa, daartoe door een Leydschen Hoogleraar aangespoord, met zijne geregelde opleiding in onderscheiden vakken. Da Costa hoorde ook met bijzondere vrucht de voorlezingen over oudheid en letterkunde van den Hoogleraar David Jacob van Lennep, wien hij steeds de meeste vereering bleef toedragen. Het hoofdpunt van het onderwijs, dat da Costa van Bilderdijk genoot, was de studie van het Romeinsche regt, bepaaldelijk de uitlegging en bearbeiding der pandecten, waarbij later ook kwamen gesprekken over vele zaken, als regt, taal, poëzy, geschiedenis en filosofie. Zoo werd langzamerhand de omgang vertrouwelijk en da Costa als het ware een kind en vriend des huizes. Deze omgang werd voortgezet toen in 1817 Bilderdijk zijne woonplaats naar Leyden overbragt, verwaards da Costa eenige maanden vroeger hem, ter voltooiing zijner studien, was voorafgegaan. Die omgang had vooral ook invloed op de staatkundige en godsdienstige begrippen van da Costa en reeds in October 1820 was zijne bekeering tot het Christendom voorbereid. Da Costa had den 7den December 1818 den doctoralen graad in de regten verworven, en behaalde dien in de letteren, den 21 Junij 1821.

In 1820 was da Costa verloofd met zijne volle nicht, Jonkvrouwe Hanna Belmonte, die in een Christelijk instituut was opgevoed en ook aan het Christelijke onderwijs had deelgenomen. Den 11den Julij 1831 werden zij in den echt verbonden, en den 20sten October 1832 gingen beide echtgenooten tot het Christendom over, en werden te Leyden, te gelijk met Dr. A. Capadose, den boezemvriend van da Costa, gedoopt.

Reeds toen had da Costa zich als dichter een naam verworven, zijn roem nam steeds toe, en weldra stond hij aangeschreven onder hen, die de eerste plaats op den Nederlandschen Helicon bekleedden.

Na den dood van Bilderdijk, in 1831, was voorzeker hij het, die het meest waardig was om zijn innigen vriend en leermeester als dichtervorst op te volgen.

In de laatste jaren was hij docent en medebestuurder aan het Seminarium der Vrije Schotsche kerk, en wist zich de genegenheid en achtung zijner kweekelingen in de hoogste mate te verwerven. In het laatste jaar zijns levens, en ofschoon reeds naar het ligchaam verzwakt, bleek

zijn geest nog even krachtig en even vurig te zijn, getuige daarvan zijn voortreffelijk dichtwerk *de Slag van Nieuwpoort*, zijn zwanenzang, hetwelk onder zijne nitauntendste meesterstukken mag worden gerangschikt, en dat in eene der bijeenkomsten van de Hoofdschool van fraaije letteren en wetenschappen te Winsschen door hem op keurig en gewoont voorlezen werd. Het was ook het laatste gelukken, nog kort voor het uitbarsten der ziekte, welke hem op de sponde strekte van welke hij niet weder zou opstaan, het werk te voltooien: *De Mensch en de Dichter*, waardoor hij aan den hem zoo dierbaren Bilderdijk een overgankelijk gedenkteeken oprigtte.

In den laatsten tijd was da Costa's gezondheid aanmerkelijk verzwakt, tot dat eindelijk de ziekte hem aan deze aarde ontrok, in 62jarigen ouderdom.

Hoe groot de deelname was van stad- en landgenooten bleek den 3 Mei, toen het stoffelijk overschot van da Costa ten grave werd gebragt. Vrienden en vereerders, van heinde en verre zamengekomen, bragten hem de laatste hulde toe, en treffend waren de toespraken bij zijn graf gehouden. De eerste die daarbij het woord voerde, was Dr. Capadose, uit 's Hage, die hem schetste als den bezielenden dichter, het verheven genie, den echt wetenschappelijken man, den moedigen en volhardenden strijder voor de waarheid; die de voortreffelijkheid van zijn karakter, waarvan de grondtrek liefde was, schetste; vooral was treffend het oogenblik toen hij, den zoon toesprekende, hem toevoegde: „Abraham da Costa, gij draagt een naam; bemind en geëerd bij wie God lief hebben en die zelfs bij de tegenstanders onbezoodeld en onbesmet is gebleven. Blijf dien naam in eere dragen en bovenal bedenk steeds, dat gij een voorregt hebt boven duizenden zulk een vader gehad te hebben. Levendig zweve zijn voorbeeld u steeds voor den geest en zij het uw toelief, uwe ernstige poging steeds meer en meer uwe weenende moeder tot een warme troost te zijn, door de voetstappen van uw onvergetelijken vader te drukken." Diep was de aandoening der aanwezigen, toen hij vervolgde: „Voor mij is het verlies onuitsprekelijk groot. Ach! die zijn levensweg kennen, zullen mij verstaan, als ik betuig verloren te hebben een vriend en broeder, zoo als ik er geen tweede meer heb op de wereld. Het is een groot verlies, dat wij te samen akademievrienden, te samen verbonden aan onzen onvergetelijken Bilderdijk, te samen aan de voeten van Jezus gebragt, te samen in Gods huis gekniel, om het merk- en voldteeken van Christus aan ons voorhoofd te ontvangen. Ziet wat al teedere banden snoerden onze harten aan elkaar. Nu kunt gij beseffen, wat mijne ziel verliest, nu ik voor het geopend graf van mijnen da Costa sta." Hij besloot zijne treffende toespraak met de volgende regelen van den diep betreunden dichter:

Hij viel neer, en hij slaapt, en zijn glorie heeft uit;
Maar hij zal, ja hij zal weer ontwaken,
Op de daavrende klank van 't bazuinend geluid,
Die den kerker der dooden zal slaken!

Neen, de vriendschap die hier onze harten verbond
In den naam van den God onzer vaderen,
Zinkt niet weg in den schoot van den gapenden grond,
Die onze asch in zijn nacht zal vergaderen!

Daarna vatte de burgemeester der hoofdstad, Mr. J. Messersch van Vollenhoven, het woord op en bragt in treffende bewoordingen hulde aan de verdienste van da Costa jegens vaderland, staat en stad, terwijl Mr. J. W. van Loon, mede-bestuurder en mede-onderwijzer van het seminarium der Vrije Schotsche kerk het woord voerde en de verdiensten van den overledene jegens die instelling schetste.

In de vierde plaats trad de Heer Mr. G. Groen van Prinsterer op; en bragt ook eene welverdiende hulde aan da Costa's nagadachtenis.

Dr. Nicolaas Beets vatte nu het woord en bragt de volgende korte, maar kernachtige hulde aan den dierbaren kunstbroeder:

„Rust zacht, vurige zoon van het oosten, bezielde zanger, ootmoedig belijder, weemoedig strijder, geduldig lieder, getrouwe getuige van Jezus Christus, den gekruiste! Ruim hart, onuitputtelijke geest!

Maar wat spreek ik hier van hart en geest? Zij rusten niet, zij leven.

Dat nieuwe hart verliest zich thans in gewesten der volkomene, der onbezoodelde, der heilige, der eeuwige liefde, en voor dien verheven geest zijn nieuwe wegen van werkzaamheid ontsloten.

Dit troost, dit bemoedigt, dit spoort aan. Amen!”

Ook Dr. J. P. Hasebroek nam nog het woord, om eene nederige bloem van dankbare hulde op het graf te leggen.

Verrassend was het verder, toen de predikant der Episcopale kerk, Dr. W. Jamieson, onverwacht het woord opvatte en als vertegenwoordiger van het buitenland da Costa hulde bragt. Hij zeide o. a. het volgende:

„Zwaar en algemeen is de rouw over onzen dierbaren da Costa, maar ook thans klinkt het troostwoord: de Heere heeft gegeven, de Heere heeft genomen, Zijn naam zij geloofd!

De landgenooten van onzen da Costa hebben een woord gesproken ter vereering van hem, wiens stoffelijk overschot wij in plegtige stigte begraven, maar wiens geest ons steeds bijblijft.

Maar mij is het spreken pligt. Ik ben aan dezen man meer verschuldigd, dan aan eenig mensch hier op aarde.

Ruste het stof van da Costa; laat ons trachten hem na te volgen in ijver, liefde en verdraagzaamheid.

Dan, mogen al de gaven verschillen, waarmee hij arbeide en die wij aanwenden, dan zullen ook wij eene goede herinnering achterlaten.

Da Costa heeft zijn naam niet alleen bij de Heere, maar ook de heerlijkheid van den Zaligmaker. Moge ook dat ons deel zijn.”

De Heer Eggenstein bragt nu namens zijne medeleerlingen van het Schotsche seminarie op diep gevoelde en trefende wijze hulde en dankzegging aan den hun ontnomen meester voor zijn onvergetelijk onderrigt en opwekkend voorbeeld. De woorden door dezen Heer gesproken waren voorzeker de schoonste hulde aan de laatste werkzaamheid van da Costa en aan de voortreffelijke hoedanigheden van zijn hart en geest.

De laatste Spr. was Dr. J. J. van Oosterzee uit Rotterdam, die zich aldus uitte:

„Welk eene moeilijkheid, om op deze plaats te schetsen den vriend en broeder, die ons is ontvallen, hier in de woonstede Gods, tegenover de woonstede des doods!

Wel valt het scheiden zwaar van deze groeve, die het stof bevat van een man, zoo groot en zoo goed, zoo kinderlijk goed, als er zelden een geleefd heeft, die als Boanerges donderen, als Barnabas verteederen kon!

Dit stof moge getuigen van waarheid en ridderlijkheid voor God; van een gemoed dat nooit anders dan met ridderlijke wapens streed; het stof van hem, dat even als het kostbare goud gelouterd, gelouterd tot zeven malen toe, eindelijk rust geniet in den Heere!

Wel valt het scheiden zwaar van deze groeve, die het stof bedekt van hem, even groot misschien door zijn zielelijden als door zijne gaven.

Zooveel, zoo onbeschrijfelijk veel gaat in hem ten grave! Wat ligt er niet al in deze enge ruimte?

Doch hij is hier niet, maar bij den Heere, dien hij aanschouwte in al Zijne heerlijkheid!

Welk een sabbath moet het voor hem geweest zijn, toen hij, Christen uit Israël op de grensscheiding van den Christelijken en Israëlitischen rustdag inging in de ruste van den Heere, en afgelost uit den strijd, maanden lang door hem gestreden, dien wij medelijdend gadesloegen niet wetende wat wij voor hem zouden bidden en hopen!

En nu, ons voegt te zwijgen.

Veel laten wij achter, maar ook veel nemen wij mede van deze groeve.

Wie hem gekend heeft, den grooten da Costa, zal de overtuiging hebben bekomen: zoó te sterven, moet waarheid zijn!

Die hoop wil ik hier uitspreken, die hij zelf heeft ontboezemd in dit liefdelijk lied:

Uwe dooden gaan ontwaken, met gejuich van dank en lof!
Dauw, als Eden eens besproeide, zal beregenen hun (stof!

Waar is dan, o Dood! uw prikkel! Waar, o Helle! uw (overmacht?

Aan het Lam dat overmocht heeft,
Dat verlossingen gewrocht heeft,
Dat ons met zijn bloed gekocht heeft,

Zij aanbidding, lof en eere tot in eeuwigheid gebracht!”

Daarna rigtte Dr. Hasebroek, daar de zoon van den overledene door zijne aandoening daartoe niet in staat was, eenige woorden van dank tot de aanwezigen voor de blijken van deelneming en besloot de plegtigheid; waarna de 73ste psalm door de aanwezigen werd aangeheven, en het stoffelijk overschot van Neêrlands onvergetelijken dichter in den schoot der aarde nederdaalde om, na den langen strijd, te rusten. Vrede zij zijner asche!

Uit zijn huwelijk met Jonkvrouwe Hanna Belmonte laat Da Costa een zoon, Mr. A. da Costa, en twee dochters na, die met de waardige moeder den dierbaren overledene betreunden.

Bevreemdend is het, dat bij 's mans erkende verdiensten en groot talent betrekkelijk slechts weinig geleerde genootschappen aan da Costa het lidmaatschap hebben aangeboden. Hij werd benoemd tot lid der Maatschappij van Nederlandsche Letterkunde te Leyden, van het Provinciaal Utrechtsch Genootschap, eeredid der Hollandsche Maatschappij van fraaije Letteren en Wetenschappen te Amsterdam, en lid der derde klasse van het voormalig Koninklijk Nederlandsch Instituut, dat hij tot den laatsten stond van zijn bestaan met leeuwenmoed, maar te vergeefs verdedigde. Toen later het instituut vervangen werd door eene academie van wetenschappen en daarna later ook eene afdeling voor geschied- en letterkunde werd toegevoegd, had men teregt kunnen verwachten, dat aan da Costa daarin een zetel zou zijn aangeboden; maar tot veler verwondering bleef hij daarmede als ware het gebannen.

Koning Willem II benoemde den 1sten Januarij 1843 Da Costa tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw. Da Costa had den ridderlijken vorst innig lief, en ook deze verkeerde met den grooten dichter op vertrouwelijken voet. Toen de hem dierbare vorst den 17den Maart 1849 overleden was, herdacht hij diens dood in het aandoenlijk vers: *Rouw en Trouw*.

NIEUWSTIJDINGEN.

ENGELAND.

Dezer dagen is in Euston Hotel, Eustonsquare, brand ontstaan, waardoor ruim 60 kamers zijn vernield of zwaar beschadigd en ook het dak is ingestort.

Ook heeft een brand gewoed in het aan het station van den grooten noordelijken spoorweg gelegen hotel. De schade door vuur en water aangerigt is zeer aanzienlijk, doch men heeft geen menschenlevens te betreuren.

— Tom Sayers heeft te Liverpool een nog grootscher triomf genoten dan op de Londensche beurs. Zijne vereerders ontspannen bij zijne aankomst de paarden van zijn rijtuig en trokken hem naar het Talbot-Hotel, waar hij zich weldra uit een der vensters aan de vreugdedronken menigte vertoonde. Ook werden ter zijner eere de klokken geluid. Zonderlinge, ja willekeurige handelwijze der menschen! Op denzelfden dag, dat Sayers werd vergoed, voerde de politie een man te Londen voor de regtbank, die, zelfs volgens de verklaring van den politie-agent, in eerlijk vuistgevecht zijne tegenpartij gedood had. De twee strijders hadden sinds lang een kwaad oog op elkander en waren eindelijk tot het besluit gekomen om de zaak uit te vechten.

— Prins Alfred is van Buckingham paleis naar Portsmouth vertrokken, om zich aan boord van de *Euryalus* te begeven, welk oorlogschip eerstdaags naar de Kaap de Goede Hoop vertrekt.

FRANKRIJK.

Dezer dagen werd hier in de verzameling van zeldzaamheden van Mevr. de la Fayette verkocht een kandelaar van fijn aardewerk, afkomstig van het tafelservies van Koning Hendrik II, volgens overlevering vervaardigd door Ascanio, leerling van Benvenuto Cellini. Zij stelt drie genien voor, die het wapen des Konings ondersteunen en heeft 18,300 fr. opgebracht.

— De Heer de Bruijn, hoofdingenieur der residentie Soerabaya op Java, door zijne regering belast om in Frankrijk onderzoek te doen naar al de werken, welke uitgevoerd of ontworpen zijn om het buiten de oevers treden der rivieren te voorkomen en om in noordelijk Italië het stelsel der watering van landerijen te bezigtigen, is bij den keizer ten gehoorde ontvangen, die hem in de gelegenheid heeft gesteld om zijne zending met goeden uitslag te kunnen vervullen.

— In de *Correspondance Havas* leest men, dat de Saksische minister v. Beust, de werkzaamste agent van de staatkunde der Duitsche middenstaten, bij deze laatste heeft aangedrongen, om van de Pruisische regering opheldering te vragen over eenige scherpe aanmerkingen, door sommige redenaars in de tweede kamer gemaakt, bij gelegenheid van de laatste beraadslagingen over de constitutionele aangelegenheid in Keurhessen. Indien Pruisen daarop geen voldoende antwoord mogt geven, dan zou men zich genoodzaakt zien deze blijken van vijandige gezindheid ter kennis van den bondsdag te brengen. Van eene andere zijde wordt ten dien opzichte gezegd, dat de bedoelde ophelderingen te Berlijn reeds gevraagd zijn, hetzij door de staten, die reden tot klagen meenden te hebben, hetzij door allen collectief. Pruisen zou daarop geantwoord hebben, dat de bedoelde sprekers eenvoudig van hun regt gebruik hebben gemaakt en dat, indien hunne taal een weerklank had gevonden bij de minderheid van het Parlement en van het land, dit is toe te schrijven aan de anti-Pruisische staatkunde, welke door den bondsdag en eenige Duitsche staten wordt gevolgd.

— De troepen bestemd voor het kamp te Châlons, zullen aldaar weldra voltallig zijn. Naar men verneemt zal de maarschalk Mac Mahon het opperbevel over dit kamp aanvaarden.

— Twee belangrijke werken hebben het licht gezien. Het een van den Heer Dupin getiteld: *Vrijheden der Anglikaansche Kerk*, waarin het vraagstuk der betrekkingen tusschen de Fransche regering en den Heiligen Stoel grondig is behandeld, en eene kleine naamloze brochure in gelijken zin, getiteld: *De Godsdienselijke bladen en de Katholieke dagbladschrijvers*.

— Volgens het *Journal du Havre* zal bij de voornaamste fabrikanten van militaire equipments-stukken alhier, binnen kort eene bestelling worden gedaan tot de levering van 100,000 tenten voor de Romeinsche armee.

— Mazzini heeft tot de Sicilianen eene oproerige proclamatie gerigt. Hij doet daarin andermaal afstand van het bestuur der Italiaansche zaken, ter gunste van Victor Emanuel. Hij erkent gedwaald te hebben, toen hij door de republikeinsche theorieën de eenheid van Italië willen verkrijgen; hij roept de Sicilianen op om den troon der Bourbons omver te stooten, en zich bij de overige volkeren van Italië te scharen, onder den scepel van den loyalen en heldhaftigen Koning Victor Emanuel.

PRUISEN.

Met betrekking tot het verhandelde in het Huis der Afgevaardigden over de Sleeswijksche kwestie, zegt de *Volkszeitung* onder anderen het volgende: Bedriegen wij ons niet, dan zal nog in den loop van dit jaar en niet in het volgende jaar voor goed met Denemarken worden afgerekend; daaraan zal de regering niet alleen deelnemen, maar gansch Duitschland. Wanneer deze Duitsche kwestie hare oplossing heeft erlangd, zullen andere vraagstukken worden geregeld, zoodat het gansche Duitschland eenmaal ontslagen zal worden van de gewone belemmeringen en intrigues, welke de bondsvergadering zoo dikwerf hinderend in den weg stelt.

— In Westphalen, zoomede in andere provincien des lands, worden petitiën geteekend tegen de gelijkstelling der Israëlieten met de belijders van andere gezindheden; zeer groot is het aantal petitionarissen in deze zaak.

— Men meldt uit Hanover, dat de oorzaak der verwerping van het wetsontwerp betreffende het verlenen van een crediet van 550,000 thal. tot versterking der kusten, hierin moet gezocht worden: dat de beraadslagingen over dat onderwerp bij de bondsvergadering nog worden voortgezet.

OOSTENRIJK.

Men berigt uit Debreczin, dat op de jongst gehouden vergadering van afgevaardigden der verschillende Protestantische gemeenten in Hongarije, hoofdzakelijk de resolutie is genomen: De vergadering verklaart plegtig, dat de stappen gedaan door de hoofden der Protestantische afgevaardigden door haar worden goedgekeurd en dat zij de verantwoordelijkheid er van op zich neemt. Wijders is eene commissie van zes personen benoemd, belast om de correspondentie met de commissien in andere districten te voeren.

— De weduwe van wijlen den baron v. Bruck is naar Fiume vertrokken, van waar zij zich naar haar landgoed in Croatia begeeft.

FRANKFORT.

Ofschoon de bevolking in Beijeren bijna geheel uit Katholieken bestaat, schijnen de aldaar gehoudene collecten ten behoeve van den Paus niet veel opgebracht te hebben.

BELGIE.

Sedert de bepalingen op het vervalschen van eet- en drinkwaren in de hoofdstad met zoo gestrenge hand worden toegepast, is de boter, welke in de hoofdstad ter markt wordt gebracht, vrij van alle vreemde en veelal, gelijk vroeger, schadelijke bestanddeelen. Op de vervalsching van dit artikel staat niet slechts eene geldboete, maar van 1 tot 8 dagen gevangenisstraf.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 4 Mei. In de laatste dagen is ons land door onderscheidene groote branden getroffen. Te Mellissant, op het eiland Oostflakkee, is de hofstede, bewoond door L. van Beek, eene prooi der vlammen geworden. 12 paarden en 28 stuks hoornvee, kwamen bij dien brand om. Op het vermoeden, dat de brand door kwaadwilligheid was veroorzaakt, zijn door de regterlijke magt te Brielle, na onderzoek, 3 knechten van genoemden bouwman in verzekering bewaard genomen.

Te Barendrecht heeft den 1sten dezer mede een zware brand gewoed. Ten behoeve van den landbouwer Niemann verdriet uitgebarsten, sloeg hij door den fellen wind naar de nabij gelegen arbeiderswoningen over. Elf huisgezinnen zijn van huisdak beroofd. De armen hebben het minste gered; de schade is groot, vooral aan den inboedel. Aandoenlijk was het bij deze gelegenheid eene moeder het lijke van haar kind, voor twee dagen gestorven, in haren schoot te zien wegdragen, opdat het geene prooi der alles vernielende vlammen zou worden.

Denzelfden dag ontstond te Velp een vreeselijke brand, die, niettegenstaande de ijverige pogingen der brandweer, binnen één uur tijds vier huizen, door acht verschillende gezinnen bewoond, in de asch legde. De sterke noord-oostwind maakte het blusschen bijna onmogelijk, zoodat al wat zich onder den wind bevond aan de vlammen was prijs gegeven.

— Z. M. de Keizer der Franschen heeft aan P. Vleugels, schipper op den Nederl. loodskotter no. 6, station Vlissingen, de groote zilveren medaille geschonken, hangende aan een driekleurig lint, om aan het knoopgat te dragen, vergezeld van een keizerlijk diploma, voor het met levensgevaar redden van drie fransche visschers, behoorende tot de bemanning der visschersschuit *le Jeune Alfred*, van Duinkerken.

ZWOLLE, 5 Mei. De brand, welke gisteren avond bij den aanvang een zoo dreigend aanzien had, is, ten gevolge der spoedig aangebrachte hulp van brandweer en particulieren, alsook door de goede werking der brandspuiten, beperkt tot het huis waarin hij was ontstaan. Het uitgebrande pand en de meubelen zijn, naar men verneemt, verzekerd.

MEPEL, 3 Mei. Gisteren middag vond hier een schrikwekkend toneel plaats; de omstreeks 27 jarige jongeling H. K., sedert eenigen tijd aan erge vlagen van krankzinnigheid lijdende, had zich in dien toestand met een mes op de openbare straat begeven, dreigende iedereen, oud of jong, daarmede aan te vallen en te verwonden; dit gaf aldaar in de buurt eene algemeene ontvlugting en niemand durfde het terrein naderen, alwaar de woedende jongeling zich bevond; weldra begaf de politie-agent van Kampen zich stoutmoedig, ja tot veler schrik, derwaarts, om hem te beteugelen, doch ook deze werd door den ongelukkige met groote woede aangevallen, die hem het mes, dat hij vooraf op den muur scherp streek, in het lijf wilde dringen; tot driemaal toe beproefde hij dat met kracht, doch de moedige agent wist die aanvallen gelukkig af te wenden en te ontkomen.

Eindelijk gelukte het den agent hem te vatten, op den grond te werpen en hem het mes uit de handen te wringen. Zoo eenigen tijd met elkander voortworstelende, werd de dappere politie-agent overwinnend en arresteerde hem tot veler blijdschap voor goed en bragt hem naar de gevangenis; hierbij kwam hij echter onderscheiden verwondingen, naar men zegt een 11 à 12 tal, hetzij groote of kleine, onder anderen heeft de krankzinnige den duim van den agent in den mond gevat en op afzigtelijke wijze gebeten.

Genoemde agent heeft zich in dit, voor de openbare veiligheid zoo dreigend geval, hoogst verdienstelijk en moedig gedragen.

COEVORDEN, 3 Mei. Naar men verneemt, zullen de werkzaamheden aan het Coevordsche kanaal, lang door het hooge water tegengehouden, waarschijnlijk in de volgende week worden hervat en kan men dus spoedig de voltooiing daarvan te gemoet zien.

GRONINGEN, 7 Mei. Den 4den dezer stond voor de arr-regtbank te Winschoten terecht *Trijntje Rust*, gedetineerde in het huis van arrest aldaar, die zich in den laatsten tijd in de provincie Drenthe ophield, alwaar zij het vak van kaartlegster uitoefende en zich daarbij, zoo als haar te laste wordt gelegd, schuldig maakte aan verschillende ophieringen, onder anderen in de gemeente Borger, door bij ligtgeloofigen als waarheid te doen aannemen, dat zij of zelve of een hunner kinderen waren behekst, waartegen zij een middel wist, drankjes toediende en zich daarvoor liet betalen.

Deze vrouw zijn reeds vroeger verschillende gevangenisstraffen opgelegd, onder anderen door het hof van assises te Leeuwarden op den 6 Januarij 1820, wegens diefstal bij nacht door meer dan één persoon in eene bewoonde behuizinge, tot vijf jaren tuchthuisstraf en te pronkstelling op een schavot, en door het hof van assises in de provincie Groningen en Drenthe van den 21sten Mei 1832, wegens diefstal in eene tapperij, waarin zij was ontvangen, tot acht jaren tuchthuisstraf, te pronkstelling op een schavot en brandmerk, terwijl zij later tot correctionele gevangenisstraffen van 9 jaren en 8 maanden is veroordeeld geworden.

Het openbaar ministerie requireerde, dat de beklagde aan de haar thans te laste gelegde feiten mogt worden schuldig verklaard en veroordeeld tot gevangenzetting voor den tijd van zes jaren en twee maanden. De uitspraak van het vonnis is bepaald op Vrijdag e.k.

— Den 4 dezer arriveerde alhier het nieuw gebouwd schooner-galjoetschip *Grietje*, kapit. E. P. Mooi, van Groningen, groot 100 last, gebouwd bij A. Bostwijk, te Sappemeer.

— Door den kanselier der beide Nederlandsche orden, daar-

toe door Z. M. den Koning gemagtigd, is de arrondissement-deurwaarder E. B. Hefsting, wonende te Uithuistermeeden, geautoriseerd tot het dragen der *St. Helena* medaille, hem door keizer *Napoleon III* geschonken, als hebbende onder het eerste keizerrijk gediend als onderofficier.

VEENDAM, 8 Mei. Gisteren had te Borgercompagnie een droevig ongeluk plaats. Een bij den landbouwer *Nieboer* bezig zijnde arbeider, welke ruim een vierde jaars gehuwd is, was op den zolder werkzaam; door een buitengewoon toeval is hij van dezelve gevallen en zoo met het hoofd op den grond neêrgekomen, dat hij ten gevolge daarvan bewusteloos bleef liggen. Dadelijk werd geneeskundige hulp ingeroepen, en men vreesde, ten gevolge der zware hersenschudding, voor 't behoud zijns levens.

— Naar men verneemt is dezer dagen de eigenaar van eene aan derden verhuurde woning in de Borgercompagnie op eigen houtje en met medehulp van anderen in den nacht overgegaan tot gewelddadige ontruiming van een aan hem toebehoorend pand, dat reeds door de huurster betrokken was.

Laatstgemelde heeft daarvan klage gedaan, en zal die beregting op eigen houtje en zonder tusshenkomst van den kantonregter thans het onderwerp eener strafzaak uitmaken.

— Men schrijft uit Drenthe aan 't H.B.: De drooge weersgesteldheid oefent een zeer gunstigen invloed uit op de akkers met winterrogge, welk belangrijk gewas over het algemeen goed staat. Ook voor de uitgestrekte veenen in deze provincie is de droogte zeer gewenscht, omdat zij het mogelijk maakt daar de gewone voorbereidende werkzaamheden te verrigten. Wurig-hoopen echter, dat er in dit jaar water genoeg in onze kanalen blijve, en dat alzoo de belangrijke schade, door 2 a 3 drooge zomers aan verveeners toegebracht, eenigermate worde vergoed. Het getal fabrieken in dit gewest zal met een vermeerderd worden en wel met eene zeepfabriek, die in dezen zomer te Assen wordt opgerigt door den Heer *Gratema*.

Gemengde Berigten.

De vereeniging tot bestrijding van het tabakrooken te Londen heeft het Huis der Gemeenten verzocht, te willen laten onderzoeken, welken invloed dat gebruik op de gezondheid uitoefent. — Mevrouw Rosa de Vries, dankbaar voor de genoten eervolle onderscheiding, zal op Maandag den 14 Mei e.k. te Amsterdam een groot concert ten voordeele der algemeene armen geven en Mevr. Ristori, de eerste treurspeelster der wereld, heeft op den 2 d. m. te Parijs eene soirée gegeven ten voordeele van de schipbreukelingen van de *Louise*. Bij zoodanige gelegenheden schitteren de talenten het meest. — De beroemde parfumeur Rimmel heeft zijn magazijn te Parijs geopend en alle dames een flacon toilet-azijn aangeboden, zeggende: van daag bieden wij aan, morgen zullen wij verkoopen. Dezer dagen heeft hij een bouquet en een mandje met zeepen, vruchten voorstellende, aan de Koningin van Spanje verzeerd, die hem dadelijk tot haar leverancier heeft benoemd. — In de vrijmetselaarsloge te 's Gravenhage is dezer dagen de jaarlijksche algemeene vergadering gehouden van de Nederl. Maatschappij tot bevordering van de afschaffing der slavernij. — Alexander Dumas, senior, zal eene reis rondom de wereld maken, vergezeld van een photograaf, drie zetters en een drukker. — Eene officiers-weduwe te Lyon wilde van hare talrijke vrijers slechts hem trouwen, die den moed had zich op 20 passen afstand door haar een zakhorologie uit de hand te laten schieten. Van de 7 concurrenten stond een commies de proef door, doch de dame schoot mis. — In Hannover zijn voor de Protestanten twee nieuwe feestdagen, de geboortedagen van den Koning en de Koningin ingesteld; op den eerstgenoemden zal Rom. 13: 1—7 bij de preek tot tekst dienen, om de Hannoveranen hunne burgerlijke pligten in te peperen. — In het geheim consistorie van den 23 Maart II. heeft de Paus tot eersten Bisschop van St. Domingo een neger, met name Don Antonio Zeresano gepraconiseerd. — Eene sepia tekening van de hand van Louis Bonaparte, een ouden grenadier der garde te paard voorstellende, is te Parijs voor 390 fr. verkocht. — Tusschen de Chinezen en Engelschen is de eerste kennismaking bereids aangeknoopt door gewisselde kanonschoten en zal zonder twijfel nader worden voortgezet. — Overleden in Engeland de vice admiraal A. R. Sharpe, die in 1790 de expeditie naar den Helder als adelporst heeft bijgewoond. — De Nizzaners schijnen er op gesteld, dat Frankrijks Prins den titel van Graaf van Nizza voert, want de mannen hebben den Keizer en de vrouwen de Keizerin er om verzocht. — Dr. van Maanen betwijfelt, en velen met hem, of de 10,000 ponden boter, die wekelijks uit Munsterland door Groningen gaat, er wel zoo weder uitgevoerd wordt als ze ingevoerd is. — Een aantal Sardinsche officieren van hooger en lager rang hebben grooter of kleiner kruizen van 't legioen van eer van Frankrijk gekregen. — Aan Mr. S. P. Lipman te 's Hage is vergund de versierselen te dragen van ridder der orde van den Heiligen Gregorius den Groote, geschonken door Pius IX. — In N.-Amerika voeren de advocaten zulke gerekte pleidooijen, dat een zekere Parker 6 dagen lang over één zaak heeft gepleit. — Den 5 dezer is uit de Kwakersloot buiten de Raambarrière te Amsterdam het lijk opgehaald van een onbekend manspersoon en naar het gasthuis gebracht. — Twee studenten op de wandeling. A. een phantast. „Is er wel iets verrukkelijker en hartverheffender, dan het kwinkelen van het gevederde zangkoor des hemels bij het kriecken van een schoonen zomer-morgen en de eerste stralen der gouden uchtendzon?” B. een realist. „Jongen, ja, best vriendje! mij bekoort niets meer, dan het tijlpen van de goudvinken in mijn vestzak, als ik zoo tegen den avond mijn kast verlaat en de restauratie in den neus krijg.”

(PROEVE VAN 'T GRONINGSCH TAALLEIGEN.)
Naar 't Boerenfriesch van W. Dijkstra.

DE BEIESTE DOCHTER.

„Och heeren! morgen over 'n wekke wor 'k al dattig jaar, en nog gijn man!” zee Grietje, de huusolderske van boas Jansen, dou ze op 'n lante oavend in de veurkamer, allijnig bie tafel zat, mit de ije hand onder de kop en de ander in 'n olle zokke, dij ze stoppen mos. — „En nog gijn man!” — wanneer zel dat nog es zoo worden? — „Nooit vast!” — „En dat dijnen! dat dijnen! iwig en alied vruten veur 'n ander! dat bin 'k ook zoo zat, 'k wil hier ten minsten nijt blieven: de boas is alied vot en ik ken hier moar alied mit dat gekke wicht omzoeken: nee, dij zoo'n ik ken hier moar alied mit 't hef het as ik, ken 't wel beter krieggen. 'k Har alied nog docht, dat de boas mie nog es nam, moar gekhad heur, hij licht mie wat. Hij huif ook 'n 't mijnen, da'k meer mit hom te don hebben wil”

„Doar wuir an de deure draid — „Doar is 'e vastal.” — „Wel is der?”

„Dou moar open Grietje! Barber is 'r,” wuir van boeten roupen.

„Is Barber doar nog zoo loat?” zee Grietje, onderwiel dat ze noa de deure luip en hom open dee.

